

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Wołów, która odbyła się w dniu 09.05.2022 roku we Wrocławiu, w celu wypracowania „Założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu” oraz uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

SKŁAD KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Komisji przewodniczył Dyrektor Regionalny Lasów Państwowych we Wrocławiu – Tomasz Olszewski. Lista pozostałych uczestników KZP znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego protokołu.

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego, koreferatu kierownika Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP we Wrocławiu oraz po przeprowadzonej dyskusji Komisja oceniła stan prac przygotowawczych, opracowała wytyczne do planu urządzenia lasu oraz założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu:

Część A. WYTYCZNE DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Wołów posiada aktualny operat siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu według stanu na dzień 01 stycznia 2014 roku, obowiązujący do końca 2043 roku.

Do prac urządzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w opracowaniu glebowo-siedliskowym tj.: typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia, typ, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrehabilitowanych dodatkowo cechę gleby. Gruntom leśnym nie objętym opracowaniem siedliskowym oraz nieleśnym przeznaczonym do zalesienia powinien zostać przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora z wykorzystaniem diagnozy pozyskanej z opracowania siedliskowego na gruntach sąsiednich.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wyniki opracowania fitosocjologicznego, którego sporządzenie planuje się na 01 stycznia 2025 roku, a także dane przyrodnicze znajdujące się w zasobach właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

2. Stan prac przygotowawczych

2.1. Obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, wstępna wersja mapy obszarów chronionych, funkcje lasu

Nadleśniczy przedstawił mapę obszarów Natura 2000 i innych obszarów chronionych. W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić wszystkie obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, zapisy § 8 Instrukcji urządzania lasu oraz informacje zamieszczone w referacie nadleśniczego.

Zgodnie z § 25 Instrukcji urządzania lasu, lasy nadleśnictwa zostaną podzielone, ze względu na pełnione funkcje na trzy główne grupy lasów:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Wołów zostały uznane Zarządzeniem nr 189 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 sierpnia 1995 roku. W ramach prac przygotowawczych wykonawca dokona analizy funkcji lasów Nadleśnictwa Wołów i przygotowuje mapy i wykazy do nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. Na tej podstawie zostanie sporządzony wniosek do ministra właściwego ds. środowiska o uznanie lasów ochronnych w nowych granicach. Nowy zasięg lasów ochronnych zostanie przeniesiony do projektu planu urządzenia lasu, jeżeli wniosek znajdzie akceptację właściwego ministra do końca 2024 roku.

Ostateczna wersja mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasu, uwzględniająca dane i informacje uzyskane w toku prac urzędniowych, sporządzona zostanie przez wykonawcę projektu planu urządzenia lasu i przedstawiona podczas NTG.

Do drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy zaliczyć:

- rezerваты przyrody,
- strefy ochrony całorocznej zwierząt, roślin i grzybów podlegających ochronie,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany, w których nadleśniczy odstąpił od użytkowania, zgodnie z zasadami organizacji certyfikujących gospodarkę leśną,
- drzewostany położone w granicach obszarów Natura 2000, w których zakaz użytkowania wynika z dokumentów planistycznych opracowanych dla tych obszarów,
- wybrane drzewostany stanowiące cenne siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000,
- lasy ochronne, w których utrzymanie funkcji ochronnej wymaga wyłączenia z użytkowania.

Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania należy zamieścić w programie ochrony przyrody.

2.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody

Stan dokumentacji zawierającej założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody omówiono w referacie nadleśniczego - załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

W projekcie planu urządzenia lasu należy uwzględnić założenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. planowanych zalesień, inwestycji infrastrukturalnych czy innych mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej. W projekcie planu urządzenia lasu do zalesień planować grunty o stosownym przeznaczeniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko lub w stosunku do których wydano decyzję o warunkach zabudowy umożliwiającą zalesienie i decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.

2.3. Dane z zakresu ewidencji gruntów przekazywane wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Pracami urzędniowymi zostaną objęte wszystkie grunty pozostające w zarządzie nadleśnictwa, tj. lasy (grunty: zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną) oraz grunty nieleśne.

W opisie taksacyjnym należy wyodrębnić grunty przeznaczone do: zalesienia, przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, wyłączone z produkcji (lecz pozostawione w zarządzie nadleśnictwa) oraz sporne.

Podstawę opracowania projektu planu stanowić będą:

- zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP,
- leśna mapa numeryczna,
- dane z zakresu ewidencji gruntów nadleśnictwa.

Podstawą do określenia stanu posiadania nadleśnictwa będzie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez nadleśniczego. Na podstawie dokumentów przekazanych przez nadleśniczego, wykonawca prac wprowadzi zmiany w stanie posiadania, do których dojdzie po dacie przekazania bazy.

W przypadku stwierdzenia rozbieżności między danymi ewidencyjnymi, a stanem na gruncie, wykonawca prac zgłosi je nadleśniczemu w formie wykazu. W przedmiotowym wykazie powinny być uwidocznione również działki leśne, które nie spełniają ustawowej definicji lasu. Nadleśniczy

niezwłocznie podejmie działania w celu wyjaśnienia i usunięcia rozbieżności, a o sposobie rozstrzygnięcia powiadomi pisemnie wykonawcę prac urzędzeniowych.

Zmiana lasu na inny rodzaj użytku gruntowego i tym samym opisanie go w nowoopracowanym planie urządzenia lasu jako gruntu nieleśnego, wymaga akceptacji wydziału właściwego w sprawach stanu posiadania RDLP we Wrocławiu.

Ewentualne spory w sprawie rozbieżności rozstrzygnie dyrektor RDLP we Wrocławiu.

3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu

Nadleśniczy przekaze wykonawcy projektu planu niezbędne dane z zakresu ewidencji gruntów w sposób opisany w Zarządzeniu nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 roku w drodze importu z bazy SILP do oprogramowania „Taksator”.

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (dalej IUL), nadleśniczy jest obowiązany przekazać wykonawcy projektu planu odpowiednie dokumenty stanowiące podstawę prac urzędzeniowych, w szczególności z zakresu ewidencji gruntów. Przekazanie danych następuje w drodze importu z geobazy SILP do oprogramowania „Taksator”. Za organizację przebiegu importu, w rozumieniu udostępnienia bazy SILP, połączenia z bazą, ochronę hasła dostępu do bazy SILP, odpowiada nadleśniczy. Pozostałe dokumenty dotyczące stanu ewidencyjnego, które nie zostały wprowadzone do bazy SILP, a tym samym nie zaktualizowały bazy danych, udostępniane będą w trybie określonym w IUL. Przekazane dane w formie elektronicznej i analogowej powinny stanowić komplet dokumentów ewidencyjnych według stanu na 01 stycznia roku obowiązywania nowego planu urządzenia lasu.

Zakres danych pobieranych z SILP został określony w zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dokumentacji analitycznej aplikacji „Taksator”.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu UL danych geometrycznych. Przekazywane dane geometryczne obiektu powinny być zaktualizowane zgodnie ze stanem w SILP.

Istotnym zagadnieniem są obiekty mapy powiązane z inwentarzem (moduł Infrastruktura - SILP); przekazywane dane geometryczne powinny być zaktualizowane również w tym zakresie.

Obowiązkiem nadleśniczego jest zaktualizowanie i zweryfikowanie danych SILP oraz bazy geometrycznej przed przekazaniem wykonawcy planu urządzenia lasu.

Przekazanie danych z SILP do aplikacji „Taksator” oraz danych geometrycznych powinno być udokumentowane w postaci protokołu, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o aktualności przekazywanych danych oraz daty przekazania. Przekazanie powinno odbyć się po aktualizacji LMN za rok 2022. Protokół podpisuje nadleśniczy oraz wykonawca projektu planu UL. Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania.

W celu ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu wszystkich gruntów nadleśnictwo wstrzyma – jeżeli będzie to możliwe i zależne od decyzji nadleśniczego – obrót gruntami w czwartym kwartale ostatniego roku obowiązywania obecnego planu urządzenia lasu.

4. Korekta podziału powierzchniowego i oznaczanie granic

W projekcie planu zachowana zostanie dotychczasowa numeracja oddziałów. Ewentualne zmiany w podziale powierzchniowym zaproponowane przez wykonawcę projektu planu, wykonawca ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas narady techniczno-gospodarczej (NTG).

Podział powierzchniowy na oddziały zostanie oznaczony na gruncie przy skrzyżowaniach linii, ich wylotach na granice i na przecięciach z głównymi drogami publicznymi poprzez oznaczenie na korze dwóch poziomych linii na wysokości ok. 1,5 m, wówczas gdy dotychczasowe oznaczenie nie spełnia swych funkcji. Oznaczenia dokonać ośnikiem „na czerwono” lub farbą (spray), jeśli nadleśnictwo ją zapewni i przekaze wykonawcy.

Niewidoczne na gruncie linie oddziałowe wykonawca zaprojektuje do poszerzenia.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych jak również prace dotyczące poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie.

Prace geodezyjne służące doprowadzeniu do zgodności przebiegu granic działek geodezyjnych, stanowiących odrębne oddziały leśne i przebiegu linii podziału powierzchniowego wykonywać będzie nadleśniczy

5. Sposób oznaczania niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania gruntów stanowiących współwłasność

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. Podstawy tworzenia wyłączeń określa Instrukcja urządzania lasu. Kwestie łączenia i wyróżniania wyłączeń, jak też ich opisu reguluje szczegółowo instrukcja urządzania lasu, odstępstwa w tym zakresie nie powinny mieć miejsca. Zachowana zostanie ciągłość literowania wyłączeń (poza odrębnie określonymi wyjątkami).

Niewidoczne granice między wydzieleniami zostaną oznaczone, zgodnie z § 16 pkt 1 „Instrukcji urządzania lasu”, pojedynczą obrączką na korze drzew ze znakiem kierunkowym - na skrzyżowaniach i na wylotach.

Priorytetowe siedliska przyrodnicze, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, będą wydzielane w odrębne wyłączenia, jeżeli spełnione będzie kryterium powierzchniowe wynikające z Instrukcji urządzania lasu, tj. 0,25 ha, mniejsze zaliczone zostaną do osobliwości przyrodniczych. Grunty nieleśne porośnięte roślinnością drzewiastą mogą być uznane za las, zgodnie z decyzją nadleśniczego. Ze ewentualny pomiar geodezyjny wydzielanych płątów roślinności odpowiada nadleśniczy.

Grunty ujęte w rejestrze zabytków należy wnieść do projektu planu urządzania lasu jako odrębne wydzielania.

Grunty stanowiące współwłasność w opisach taksacyjnych zostaną zaadresowane ostatnią literą w oddziale i odpowiednio oznaczone czerwoną obwódką na mapach gospodarczych.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych

Na potrzeby prac urzędzeniowych wykorzystane zostaną aktualne ortofotomapy znajdujące się w zasobach nadleśnictwa lub RDLP we Wrocławiu. Koszt zakupu ortofotomapy został przewidziany w planie finansowo-gospodarczym. Środki te zostaną uruchomione, jeśli okaże się, że niemożliwym jest pozyskanie wystarczająco dokładnych i aktualnych ortofotomap, wykonanych ze środków Skarbu Państwa.

Zakłada się, że w trakcie prac urzędzeniowych zostaną wykorzystane dostępne ortofotomapy o rozdzielczości przestrzennej 25 cm i rozdzielczości spektralnej RGB z dodatkowym zobrazowaniem w paśmie bliskiej podczerwieni, ewentualnie także ortofotomapy, które są zaplanowane do wykonania przez ARMiR w roku 2023.

Wykonawca w oparciu m.in. o ortofotomapę dokona:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleni leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchniowych nie tworzących wydzieleni leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do mapy numerycznej nieujętych dotychczas obiektów liniowych,
- uzgodnienia położenia obiektów liniowych dla których powinna być zapewniona ciągłość przebiegu na granicy z sąsiednimi nadleśnictwami.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzania lasu

Cechy drzewostanów należy ująć zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wykonawca uwzględni w opisach taksacyjnych sporządzanych przy pomocy programu „Taksator” uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej. Powyższe oznacza, że cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Nadleśniczy jest obowiązany do przekazywania wykonawcy projektu planu urządzania lasu protokołów i szkiców sytuacyjnych uznanych odnowień naturalnych.

Zgodnie z pkt. I ppkt 5 wyżej wymienionego Zarządzenia, wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzania lasu powierzchni z przyszłościowym odnowieniem naturalnym, do ewentualnego uznania.

Poniżej przedstawiono ramowy schemat zestawienia młodego pokolenia ujawnionego w opisach taksacyjnych jakie sporządzi wykonawca, w którym to:

- kolorem jasnozielonym wyróżni wiersze prezentujące wydzielenia, dla których zaplanowano użytkowanie rębne i jednocześnie nie planowano powierzchni do odnowienia ze względu na zinwentaryzowane młode pokolenie,
- pozostałe wiersze będą prezentować młode pokolenie, które należy monitorować w trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu z możliwością ewentualnego wykorzystania i uznania odnowienia naturalnego oraz jego zaewidencjonowania poprzez nadanie odpowiedniej warstwie gatunkowo-wiekowej cechy DRZ NAT (zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 sierpnia 2012 r.).

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Zadrzewienie warstwy	Warstwa	Udział	Gatunek	Wiek	Powierzchnia zredukowana [ha]	Projektowane wskazanie (rębnia)	Projektowane wskazanie (odnowienie)	Projektowana powierzchnia odnowienia [ha]	Cecha warstwy gatunkowo-wiekowej	Uwagi nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razem												

Syntetyczne podsumowania wyżej prezentowanego zestawienia powinny mieć następującą formę:

Gatunek	Powierzchnia [ha] zajmowana przez dany gatunek z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
Razem				

Warstwa d- stanu	Powierzchnia [ha] zajmowana przez daną warstwę drzewostanu z uwzględnieniem cechy opisanej dla warstwy gatunkowo-wiekowej			Razem
	DRZ NAT	DRZ SZT	(bez cechy)	
DRZEW				
IP				
IIP				
NAL		-----		
PODR				
PODRII				
PODS	-----			
Razem				

W przypadku osiągnięcia przez dotychczas opisane podsadzenia (PODS) wysokości większej niż 0,5 m i zaliczenia ich przez Wykonawcę do warstwy podrostów należy dodatkowo do odpowiedniej warstwy gatunkowo-wiekowej przypisać cechę DRZ SZT.

Informacja o pochodzeniu drzewostanów z siewu, może być zamieszczona w polu tekstowym opisu taksacyjnego („Informacje różne”).

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie przewiduje się utworzenia jednostek kontrolnych.

9. Priorytety przebudowy drzewostanów

Drzewostany, których stan pozwala na stwierdzenie, że nie zapewnią osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zostaną przewidziane do przebudowy. Będą to w szczególności:

- I. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu, których trwałość jest zagrożona:
 - o niskim zadrzewieniu i miernej jakości technicznej,
 - uszkodzone w stopniu 3,
 - bliskorębne i młodsze niezgodne z TD o obniżonej produktywności.
- II. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnie w następnym 10-leciu:
 - zakwalifikować drzewostany o cechach jak wyżej i o niezagrożonej trwałości, w których albo powstały już wartościowe odnowienia w lukach oraz pod okapem, albo istnieją warunki do wprowadzenia takiego odnowienia. W drzewostanach tych projektować trzebieże o charakterze przekształceniowym.
- III. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych:
 - zakwalifikować drzewostany o niezagrożonej trwałości i składzie gatunkowym niezgodnym z typem drzewostanu, w których projektowane będą cięcia pielęgnacyjne.

Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy zostaną wyszczególnione w wykazie sporządzonym według wzoru nr 3 Instrukcji urządzania lasu. Do powyższego wykazu należy także wpisać drzewostany, w których przebudowę rozpoczęto w ubiegłych okresach gospodarczych. Natomiast nie należy kwalifikować do przebudowy drzewostanów, w których z racji osiągniętego wieku i dojrzałości, użytkowanie będzie rozpoczynane w ramach użytków rębnych.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Orientacyjny procent zwiększania powierzchni przewidzianej do odnowienia z tytułu uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew w drzewostanach KO i KDO ustala się na 0%.

11. Inwentaryzacja zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych, w tym pomiar drewna martwego należy wykonać zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

12. Wytyczne do sporządzania i wydruku map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych, przeładowych oraz mapy sytuacyjnej

Mapy co do rodzaju i treści należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

Mapy gospodarcze należy wydrukować w skali 1:5 000 i formacie A1 (wraz ze skorowidzem w postaci mapy sytuacyjnej z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów leśnych). W zakres map gospodarczych wejdą wszystkie obiekty obligatoryjne i fakultatywne. Liczba: 1 komplet dla nadleśnictwa oraz 1 komplet dla RDLP.

Mapy gospodarczo-przeładowe (1 komplet dla nadleśnictwa) należy sporządzić w skali 1:10 000 na aktualnym podkładzie topograficznym.

Mapy przeładowe należy sporządzić w skali 1:25 000 według obrębów leśnych.

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa należy sporządzić w skali 1:50 000.

Mapę sytuacyjno-przeładową obszarów chronionych i funkcji lasu należy sporządzić w skali 1:50 000.

13. Podział na obręby leśne i na leśnictwa

Podział na obręby leśne nie wymaga korekty. Podział administracyjny na leśnictwa zostanie ujęty według stanu na pierwszy dzień obowiązywania planu urządzania lasu. Odnośnie spójności

danych geometrycznych, o których mowa w części A, pkt 2.3, z danymi zarządzanymi przez DGLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego nadleśnictwa) oraz z danymi zarządzanymi przez RDLP (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego obrębów leśnych), a także danymi geometrycznymi zarządzanymi przez nadleśnictwo (obiekty reprezentujące obszar zasięgu terytorialnego leśnictw), Komisja przyjęła następujący sposób postępowania.

Zarówno dane stałe globalne (zasięg nadleśnictwa, zasięg obrębów leśnych), jak i dane podstawowe (leśnictwa) - w przypadku sporządzenia projektu pul w oparciu o dane geometryczne pozyskane z PODGiK - nie będą zmieniane. Przypadki nieprawidłowych zależności przestrzennych w tych danych (tj. nakładanie, rozchodzenie), ujawnione w trakcie kontroli przekazanej przez Wykonawcę geobazy odpowiednimi aplikacjami, zostaną przyjęte do LMN i opisane jako wyjątki.

14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Komisja postanowiła przyjąć następujące definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód:

- od szkodników owadzych - szkodników pierwotnych - obszary, z istotnymi uszkodzeniami spowodowanymi pojawami owadów liściożernych i obszary zagrożone ich występowaniem,
- od szkodników owadzych wtórnych – obszary zagrożone występowaniem szkodników wtórnych,
- stałe pędraczyska - obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez owadzie szkodniki systemu korzeniowego,
- od chorób grzybowych - obszary, gdzie stwierdzono istotne i powtarzające się uszkodzenia spowodowane przez grzyby korzeniowe,
- od zwierzyny - obszary, gdzie stwierdzono utrzymujące się uszkodzenia spowodowane przez bytowanie zwierzyny, przede wszystkim ze strony zwierzyny płowej,
- od czynników abiotycznych - obszary, gdzie stwierdzono istotne uszkodzenia spowodowane przez wiatr, przymrozki lub inne czynniki klimatyczne,
- od zakłócenia stosunków wodnych – obszary na których występują silne wahania poziomu wody, powodującymi zahamowanie wegetacji lub zamieranie drzew lub okresowych podtopień,
- od czynników antropogenicznych - obszary z funkcjonującym intensywnym ruchem turystycznym, na których w trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono istotne szkody spowodowane czynnikiem ludzkim (np. wydeptywanie, zaśmiecanie).

Za szkody istotne należy uznać poziom uszkodzeń zakłócający normalny tok produkcji lub zakłócający spełnianie przez las innych przewidzianych dla niego funkcji.

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód niezdefiniowane w niniejszym protokole, a ujawnione w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG.

Konkretne granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód prezentowane na mapie przeglądowej ochrony lasu Wykonawca uzgodni z ZOL przed NTG. Dodatkowe, istotne dla nadleśnictwa informacje z zakresu ochrony lasu do zamieszczenia na mapie przeglądowej ochrony lasu zostaną zebrane według wykazu przedstawionego przez ZOL we Wrocławiu.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Kontrole wykonywanych prac przeprowadzane będą zgodnie z wytycznymi zarządzenia nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku. Zakończone prace będą podlegać kontroli końcowej i odbiorowi, po wcześniejszym zgłoszeniu gotowości przez wykonawcę prac lub na żądanie zamawiającego. Wraz z pisemnym zgłoszeniem przez wykonawcę gotowości do kontroli i odbioru danej części prac, na żądanie zamawiającego wykonawca przekazuje kopie odpowiedniej części dokumentacji w formie cyfrowej lub analogowej.

Zgłoszenia dotyczące bieżących terenowych prac urządzeniowych powinny być dokonywane w okresach przynajmniej dwumiesięcznych.

Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów.

Końcową kontrolę i odbiór robót przeprowadzi powołany w tym celu zespół zadaniowy z udziałem nadleśniczego.

16. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej

Każda z części dokumentacji powinna być trwale połączona, zaopatrzona w sztywne okładki opatrzone etykietami. Nośniki optyczne, magnetyczne, pamięci flash lub dyski zewnętrzne także opatrzone indywidualnymi etykietami. Wszystkie strony każdego z tomów powinny być ponumerowane w sposób ciągły. Całość należy umieścić w teczkach, pudełkach zbiorczych zaopatrzonych także w etykiety informujące o zawartości.

a) materiały bazodanowe:

- geobaza danych opisowych do SILP oraz danych geometrycznych wygenerowana programem „Taksator”, wraz z plikami eksportu do SILP – nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),
- wszystkie materiały wektorowe, rastrowe i fotogrametryczne wykorzystywane przy tworzeniu LMN w układzie PUWG92 – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny (2 egz.),

b) wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

c) wydruk opisu ogólnego (elaboratu) – w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa).

d) wydruk wykazów projektowanych cięć użytkowania rębego dla obrębów – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka – po 2 szt. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

e) wydruki materiałów kartograficznych:

- wydruki map gospodarczych z cięciami rębnymi w skali 1:5 000 – w formacie A1 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),
- wydruki map przeglądowych dla obrębów leśnych w skali 1:25 000 i map sytuacyjnych dla nadleśnictwa w skali 1:50 000 – w sytuacji, złożone do formatu A4, w twardej teźce – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa); mapy przeglądowe drzewostanów oraz mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych przeznaczone dla nadleśnictwa należy podkleić na płótno i zafoliować,
- forma elektroniczna wszystkich materiałów kartograficznych w formacie pdf nagrana na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny,

f) program ochrony przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Jeżeli treść mapy w tej skali nie będzie wystarczająco czytelna, wykonawca sporządzi mapę przeglądową walorów przyrodniczo kulturowych nadleśnictwa w skali 1:25 000. Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teźce.

g) prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą przeglądową obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000 – 2 egz. (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa). Alternatywnie dokumentacja kartograficzna może być przekazana w osobnej teźce,

h) wersje elektroniczne opracowanych materiałów 3 szt. – nagrane na nośnik optyczny lub magnetyczny lub pamięć flash lub dysk zewnętrzny – zawierające ostateczne wersje opisu ogólnego, tabel i wykazów, programu ochrony przyrody, prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i opisów taksacyjnych w postaci pliku stworzonego w edytorze tekstu *MS Word* lub w formacie programu *Writer* pakietu *Open Office*, *LibreOffice* lub innym uzgodnionym ze zleceniodawcą oraz te same pliki w formacie PDF (Portable Document Format). Wersja elektroniczna planu w formacie PDF służyć będzie do udostępniania na stronie internetowej, wielkość plików powinna być zoptymalizowana, zawartość ograniczona do niezbędnej, zapewniającej czytelność i łatwość interpretacji treści. Wersja PDF powinna być pozbawiona informacji o precyzyjnej lokalizacji stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt, dla których wymagane jest ustalenie takich stref (dotyczy także map w tym formacie). W przypadku map, przekazane powinny być wszelkie wykorzystane dane geometryczne, czy to w formie wektorowej, czy rastrowej.

i) materiały dla leśniczych:

- część opisowa – oprawiona w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym – zawierająca:
 - wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego,
 - wyciąg z programu ochrony przyrody,
 - opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych cięć przedrębnych dotyczący danego leśnictwa,
 - wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dotyczący danego leśnictwa,
- część kartograficzna zawierająca:
 - mapę gospodarczo – przeglądową drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, zafoliowana, złożona do formatu A4, oprawiona w twarde okładki,
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, podklejona na płótno, złożona do formatu A4.
 - mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 – wykonana w sytuacji, złożona do formatu A4.

Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzona następująca ilość egzemplarzy:

- część opisowa (zawierająca tabelę XXII oraz tabelę XXIII) – 1 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów – 2 egz.,
- mapa gospodarczo – przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia – 1 egz.,
- dodatkowo mapę gospodarczo – przeglądową cięć rębnych i gruntów do zalesienia oraz chronionych siedlisk przyrodniczych – 1 egz.

Dodatkowo należy sporządzić elektroniczne wersje dokumentacji, o której mowa powyżej, przekształcone w taki sposób, aby możliwe było ich czytanie z wykorzystaniem programów asystujących osobom z niepełnosprawnościami (syntezatory mowy).

W ramach projektu planu nie będzie sporządzana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych ani prognoza ekonomiczna.

Wykonawca uwzględni natomiast w projekcie planu urządzenia lasu wyniki zaktualizowanego operatu drogowego dla Nadleśnictwa Wołów, zgodnie z Zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”.

17. Dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000

Na wniosek nadleśnictwa dodatkowa tabela XXII będzie sporządzona, jako element opracowywanego planu urządzenia lasu.

18. Postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Instrukcją urządzania lasu oraz innymi wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie.

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Obszary chronione i funkcje lasu

1.1 Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, w tym obszarów chronionych

Obszary chronione na terenie nadleśnictwa zostały przedstawione na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. Dane należy uaktualnić w programie ochrony przyrody i umieścić w bazie danych zgodnie z § 29 IUL.

1.2 Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Podział lasów nadleśnictwa ze względu na dominujące funkcje omówiono w części A protokołu oraz przedstawiono na wstępnej wersji mapy obszarów chronionych i funkcji lasu, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Sposób ujmowania typów siedliskowych lasu omówiono w części A protokołu.

Uzupełnianie typów siedliskowych lasu o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze należy odnotować w bazie „Taksator”, uwzględniając wyniki opracowania fitosocjologicznego. Do bazy „Taksator” należy wprowadzić również nazwę zdiagnozowanego w opracowaniu fitosocjologicznym zbiorowiska roślinnego.

W bazie „Taksator” informację na temat rozpoznanych siedlisk przyrodniczych należy zamieszczać w polu „Siedlisko przyrodnicze”. W przypadku występowania w granicach wydzielenia tylko jednego siedliska przyrodniczego, należy mu nadać pierwszą rangę, podając odpowiednio jego stan, powierzchnię oraz lokalizację. W przypadku występowania więcej niż jednego typu siedliska przyrodniczego w wydzieleniu, informację o nich umieszcza się w tym samym polu bazy „Taksator”, ale już z drugą i kolejną rangą, jednocześnie stosownie określając ich stan, powierzchnię oraz lokalizację.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Propozycja typów drzewostanów i projektowanych składów gatunkowych upraw o kierunku gospodarczym:

Lp.	TSL	Udział TSL [%]	TD gatunki główne	Skład gatunkowy upraw	Zalecane rodzaje rębni
1	Bśw	5,62	So	So 80, Brz i inne 20	I
2	Bw	0,00	Św - So	So 60, Św 20, Brz i inne 20	I
3	BMśw	31,81	Bk - So	So 60, Bk 20, Db i inne 20	III / II
4	BMw	3,71	Św - So	So 50, Św 30, Db i inne 20	III / II
5	LMśw	25,51	Db - So	So 40, Db 30, Bk i inne 30	III / IV
6	LMw	8,67	So - Db	Db 50, So 30, Św i inne 20	III
7	L Mb	0,00	OI	OI 70, Św i inne 30	I
8	Lśw	4,64	Bk - Db	Db 60, Bk 30, Jd i inne 20	II / III
9	Lw	5,67	Db	Db 70, Js i inne 30	II / III
10	OI	2,58	OI	OI 90, Js i inne 10	II / IV
11	OIJ	0,47	Js - OI	OI 40, Js 40, Św i inne 20	II / IV
12	Lł	11,30	Db	Db 70, Js i inne 30	IV / II

Na gruntach porolnych przyjąć typy drzewostanów jak na pozostałych gruntach leśnych.

Propozycja składów gatunkowych dla drzewostanów z siedliskami naturalnymi położonymi w obszarach Natura 2000 (oprac. na podstawie „Regionalne optymalne składy gatunkowe ..” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.)

Lp.	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp-Db	Db 40, Lp 30, inne 30
2	9190	Śródłądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
3	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js-Ol	Ol 40, Js 30, Jw i inne 30
4	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js-Wz-Db	Db 40, Wz 30, Js 20, Jw, Tp i inne 10

Zaproponowane typy drzewostanów – zarówno o kierunku gospodarczym, jak i ochronnym – powinny podlegać weryfikacji przez wykonawcę projektu planu podczas prac terenowych. W przypadku, stwierdzenia że nie jest możliwe osiągnięcie takiego celu gospodarowania ze względu na obecny stan lasu i warunki gospodarowania, wykonawca zgłosi propozycję zmian i przedstawi ją do akceptacji na naradzie techniczno-gospodarczej.

W drzewostanach, w których występuje jesion wyniosły, należy promować odnowienie naturalne tego gatunku. W przypadku typów lasu o kierunku ochronnym oraz typów drzewostanów o kierunku gospodarczym, dopuszcza się w razie potrzeby - ze względu na postępującą chorobę jesionu – odstąpienie od sztucznego wprowadzenia jesionu i zastąpienie go innym gatunkiem, o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

4. Wieki rębności dla głównych gatunków drzew

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew:

Lp.	Gatunek panujący	Wiek rębności
Wieki rębności dla gatunków zgodne z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku		
1	Db	140
2	Bk	120
3	So (bory i bory mieszane)	100
4	So (lasy mieszane i lasy)	90
5	Św	100
Wieki rębności dla pozostałych gatunków		
1	Js	140
2	Jd, Wz	120
3	Md, Dg, Kl, Jw,	100
4	Db cz.	90
5	Gb, Lp, Brz, Olcz, Ak	80
6	Os, Olodr, Wb	60
7	Tp, Ol sz.	40

W uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyjęcie indywidualnego wieku rębności dla konkretnego drzewostanu.

5. Podział lasów na gospodarstwa

Podziału na gospodarstwa należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 82 Instrukcji urządzania lasu.

W nadleśnictwie wyróżnione zostaną następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z główną funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z główną funkcją produkcyjną, nie wykluczającą spełniania przez nie innych funkcji, w tym także funkcji ochronnych.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

W gospodarstwie specjalnym i gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne powinno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych, z uwzględnieniem możliwości lokalizacji cięć. Użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych im funkcji ochronnych. W gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne należy projektować zgodnie z obowiązującymi przepisami szczegółowymi, planami ochrony lub uzgodnić z odpowiednimi organami.

Listę drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na podstawie decyzji zarządzającego lasami lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody należy przedstawić na NTG. Należy tu zaliczyć drzewostany, o których mowa w części A w punkcie 2 niniejszego protokołu.

W istniejących klasach odnowienia jako zasadę należy przyjąć kontynuację zastosowanej rębni. Natomiast dla drzewostanów w klasie do odnowienia – w przypadku kiedy po wykonanym cięciu istnieje powierzchnia nieodnowiona - w pierwszej kolejności planować odnowienie, a dopiero następnie kontynuację zastosowanej wcześniej rębni.

Projektując odnowienie należy uwzględnić naturalną fazę rozwoju drzewostanu. Zabiegi ukierunkować pod kątem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy, a w koniecznych przypadkach zaprojektować ostępy przejściowe. Przy projektowaniu działek i pasów zrębowych należy wykorzystać naturalne granice wyłączeń: drogi, rowy itp.

Użytkowanie lasów położonych w pobliżu źródlisk, rzek i jezior, miejsc kultu i wokół drzew matecznych, projektować z zachowaniem zasady ochrony cennych biotopów i miejsc ważnych dla lokalnej społeczności.

W miarę możliwości nie projektować całej miąższości do usunięcia na działkach zrębowych użytkowanych rębnią zupełną. Projektować wówczas pozostawianie kęp drzewostanu, wraz z dolnymi warstwami, nie mniejszych niż 6 arów, w postaci biogrup drzew gatunków głównych, kęp gatunków domieszkowych i biocenotycznych, nasienników, drzew pomnikowych i dziuplastych z otuliną, do naturalnego rozpadu. Pozostawione fragmenty starodrzewu traktować jako pożądane elementy strukturalne przyszłego drzewostanu. Nie jest wskazane projektowanie pozostawiania kęp starego drzewostanu w sytuacji zagrożenia trwałości lasu, wystąpienia niebezpieczeństwa dla ludzi, w przypadku wydzieleń mniejszych niż 1 ha, w blokach upraw pochodnych oraz jeżeli sąsiedztwo takie byłoby niewskazane. Użytkowanie rębne prowadzone rębniami złożonymi, w drzewostanach stanowiących chronione siedliska przyrodnicze w granicach obszarów Natura 2000, prowadzić w taki sposób, aby pozostawić przynajmniej 10 % dojrzałego drzewostanu.

W miarę potrzeb, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego sąsiedztwa, projektować rozrębny i orębny. Wrębny projektować w zwartych blokach jednowiekowych drzewostanów.

Pozycje ujęte do użytkowania rębego powinny być uzgodnione z nadleśnictwem (podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach).

Proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia (od obsiania się aż do usamodzielnienia podrostu) dla różnych odnawianych gatunków:

- jodła 15-30 lat,
- buk 10-20 lat,
- świerk 8-15 lat,
- dąb 5-15 lat,
- sosna 3-4 lata.

Propozycje rodzajów rębni przedstawiono w punkcie 3, części B niniejszego protokołu. W zależności od przyjętej rębni proponuje się przyjąć następujące okresy odnowienia:

- rębnia I - okres odnowienia krótki - do 10 lat.
- rębnia II - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia III - okres odnowienia średni - 11 do 20 lat,
- rębnia IV - okres odnowienia długi - 21 do 40 lat.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielone będą na trzy grupy:

- A) drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu;
- B) drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;
- C) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Wykaz drzewostanów do przebudowy należy uzgodnić z nadleśnictwem po wykonaniu prac taksacyjnych.

Hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w pkt. 9 części A niniejszego protokołu. W wykazach należy także ująć drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

8. Pielęgnowanie lasu, w tym cięcia pielęgnacyjne

Użytkowanie przedrębne należy projektować zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. W trakcie projektowania cięć przedrębnych należy kierować się następującymi wskazówkami:

- zabiegi pielęgnacyjne projektować bez nawrotów,
- trzebieże projektować w oparciu o stwierdzony stan drzewostanu.

Pielęgnację młodników zaplanować zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Czyszczenia późne (CP) należy planować również w wymagających tego podrostach, podsadzeniach i dolnych piętrach drzewostanu. Nie planować czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Pielęgnację upraw należy zaplanować we wszystkich zainwentaryzowanych uprawach.

Wskazania gospodarcze w drzewostanach nasiennych gospodarczych powinny uwzględniać potrzeby lasu określone na gruncie. W wydzieleniach nie znajdujących się na liście czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, jedynym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych może być tylko kryterium potrzeby drzewostanów. W wymagających pielęgnacji drzewostanach starszych klas wieku, nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym, można projektować TP.

9. Hodowla lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw należy traktować ramowo.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju w nich młodego pokolenia. Luki można pozostawić bez wskazania dolesienia, jeżeli ocenia się, że ewentualne pokrycie ich drzewostanem dokona się w drodze naturalnej sukcesji.

Wprowadzanie podszytów planować tylko w przypadku stwierdzenia oczywistych potrzeb w tym zakresie, w sytuacji braku możliwości samoistnego pojawienia się gatunków podszytowych. Podsadzenia planować według stwierdzonych potrzeb.

Grunty nieleśne pokryte roślinnością leśną, zostaną wymienione w protokole rozbieżności, a krzewy i drzewa porastające te grunty zostaną opisane jako osobna warstwa.

Odnowienia zaplanować na wszystkich zainwentaryzowanych wyciętych i nieodnowionych zrębach oraz na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego. W przypadku

występowania młodego pokolenia na powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębnego (zwłaszcza uprzednio uznanego młodego pokolenia przez nadleśnictwo), odpowiednio zredukować powierzchnię odnowienia w uzgodnieniu z nadleśnictwem biorąc pod uwagę zapisy zamieszczone w punkcie A7 niniejszego protokołu.

10. Ogólna ochrona lasu oraz ochrona przeciwpożarowa

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna jego uszkodzenia zostaną określone niezależnie od wieku drzewostanu. Rozpoznany rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń należy kodować zgodnie ze słownikiem F_PEST_DIC programu „Taksator”.

Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz z ZOL należy omówić w części planistycznej opisaną ogólnego, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnić położenie lasów i stałych ognisk gradacyjnych na opracowanej mapie przeglądowej ochrony lasu. Zgodnie z deklaracją kierownika ZOL we Wrocławiu, na potrzeby opracowania projektu planu urządzenia lasu udostępni on dane dotyczące uszkodzeń spowodowanych przez owady w drzewostanach dębowych Nadleśnictwa Wołów. W ramach wyznaczania zasięgów obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkod w Nadleśnictwie Wołów szczególną uwagę należy zwrócić na drzewostany dębowe położone w Dolinie Odry, a uszkodzone na skutek obniżenia poziomu wody gruntowej.

Wykonawca dokona analizy i oceny stanu ochrony przeciwpożarowej (w tym przeprowadzi weryfikację terenową obiektów służących ochronie przeciwpożarowej). Po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, wykonawca określi kategorię zagrożenia pożarowego. Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendami Wojewódzkimi PSP.

11. Zagospodarowanie rekreacyjne

Całość zagadnienia wykonawca planu przedstawi na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Informacja o obiektach turystycznych zostanie zamieszczona na podstawie danych nadleśnictwa. Przebieg szlaków turystycznych, także poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, zostanie przedstawiony na mapie przeglądowej.

12. Użytkowanie uboczne oraz zagospodarowanie łowieckie

W ramach użytkowania ubocznego nadleśnictwo planuje pozyskiwanie choinek. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy planu wykaz założonych plantacji choinkowych na gruntach leśnych i nieleśnych.

Dodatkowo nadleśniczy przekaze wykonawcy wnioski wynikające z monitoringu pozyskiwanych roślin runa leśnego i oceny jego zagrożeń, a także zestawienie ewentualnych umów z podmiotami pozyskującymi płody runa w ramach działalności gospodarczej.

Określenie kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej należy oprzeć się na informacjach przekazanych przez nadleśnictwo (np. wykaz poletek łowieckich) oraz przez RDLP we Wrocławiu (zasięgi obwodów łowieckich).

13. Ujmowanie zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Zagadnienia dotyczące infrastruktury powinny podlegać uzgodnieniu przez wykonawcę z nadleśnictwem. Nadleśnictwo okaże wykonawcy planu dokumentację inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do końca 2024 roku, w szczególności jeżeli w wyniku budowy nastąpią zmiany powierzchniowe w kategorii użytkowania gruntów.

14. Charakterystyka ekonomiczna

W elaboracie należy przedstawić charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa, w tym zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej w formie tabeli XIX, oraz zamieścić orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.

Nie będzie sporządzana ekspertyza ekonomiczna.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognozę stanu zasobów drzewnych należy opracować zgodnie z §123 Instrukcji urządzania lasu.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo posiada program ochrony przyrody. Wykonawca dokona jego weryfikacji i aktualizacji w trakcie sporządzania projektu planu urządzania lasu.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody należy uwzględnić aktualne informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem informacji dostępnych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i publikacjach w tym zakresie, lokalizację poszczególnych obiektów podać z dokładnością do wydzielenia.

W tabeli XXIII, wykonawca zamieści informacje na temat występowania w danym wydzieleniu gatunków chronionych (za wyjątkiem gatunków objętych zezwoleniem, o którym mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody). W celu eliminacji ewentualnych sprzeczności w opisie taksacyjnym wykonawca zaznaczy, pod jaką pozycją tabeli XXIII ujęte są gatunki i wskazania z zakresu ochrony przyrody dotyczące danego wyłączenia taksacyjnego.

Uwzględniając wnioski z Krajowej Narady z zakresu ochrony przyrody, pracowników Lasów Państwowych odpowiedzialnych za ochronę przyrody w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych, opracowane w dniach 21-23 września 2021 roku, przyjąć zasadę nie zamieszczania w planie urządzania lasu informacji na temat kategorii HCVF. Należy natomiast ująć informację na temat kategorii HCVF w bazie danych „Taksator”, module grupy powierzchni, na podstawie danych przekazanych przez Wydział Ochrony Lasu i Łowiectwa RDLP we Wrocławiu.

17. Wydruk map tematycznych

Mapy zostaną wydrukowane w sposób i w liczbie określonej w części A, pkt. 16 niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Zgodnie z § 130 instrukcji urządzania lasu, Dyrektor RDLP we Wrocławiu, jako sporządzający projekt planu urządzania lasu, wystąpi do regionalnego dyrektora ochrony środowiska, z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Przedstawiciel Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu – pan Janusz Bańkowski – zgłosił wniosek, aby zróżnicować wiek rębności dla drzewostanów, w których gatunkiem panującym jest sosna, zgodnie z zasadą: dla drzewostanów porastających siedliska borów i borów mieszanych utrzymać dotychczas obowiązujący wiek rębności równy 100 lat, natomiast dla drzewostanów porastających siedliska lasów mieszanych oraz lasów przyjąć wiek rębności na poziomie 90 lat. Wniosek ten znalazł akceptację Komisji (punkt B4 niniejszego protokołu).

Pan Kamil Martyniak, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu odniósł się do informacji na temat planowanego sporządzenia przez RDLP we Wrocławiu opracowania fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Wołów. Zwrócił uwagę na

ewentualną możliwość wykorzystania jego wyników w ramach prac związanych ze sporządzaniem planów zadań ochronnych prowadzonych przez RDOŚ we Wrocławiu. Zaznaczył przy tym, że wykorzystanie wyników opracowania będzie możliwe, jeżeli opracowanie zostanie sporządzone według stanu na rok 2023 oraz będzie zawierało dodatkowo wskaźniki stanu siedlisk przyrodniczych określone zgodnie z metodyką przyjętą przez Komisję Europejską na potrzeby raportów o stanie ochrony siedlisk i gatunków w regionach biogeograficznych, w trzystopniowej skali: FV – stan właściwy; U1 – niewłaściwy-niezadowalający; U2 – niewłaściwy-zły (ewentualnie nieznany XX).

Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu zaproponował, aby w przypadku stwierdzenia występowania w składzie drzewostanu rodzimych gatunków topól (białodrzew, sokora) odstąpić od ich pozyskiwania. Wniosek ten może zostać uwzględniony na etapie realizacji zapisów planu urządzenia lasu, stąd też w treści programu ochrony przyrody pojawi się zalecenie, aby pozostawiać fragmenty drzewostanu z ww. rodzimymi gatunkami topól.

Jeżeli nie występują przeciwwskazania natury prawnej, podstawowym kryterium odstąpienia od projektowania zabiegów hodowlanych w drzewostanach powinno być kryterium potrzeby drzewostanów.

DYREKTOR:

Tadeusz Łozowski
p.o. Dyrektor RDLP we Wrocławiu
/dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Referat nadleśniczego.
3. Mapa obszarów chronionych i funkcji lasu.
4. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.